

DE KAMPBODE

REDACTIE
ADMINISTRATIE
ADVERTENTIES

HOOFDOPSTELLER L. J. DELREZ. OPSTELRAAD: QUINTENS-VERBIST-DEROUX-LORENT

ALLE DAGEN VAN
9 TOT 11 IN
ZAAL XVIII

HOLLAND'S BEPROEVING

Als de wind plots opruikt en dag en nacht al fluitend en jankend door onze woningen jaagt, als hij west aan het schudden gaat met onze nood woningen, en de regen teregt in onze oogen en halven striemt, dan blijven onze gedachten niet hier. Zij zien over laagland en dijken weg, ze vluchten over draadverspermingen en het zuchtende vaderland en zetten zich bekommerd neer bij onze jongen in het bloedmoeras van den Yaer. Maar dikmaal werden we opgeschrikt alsof de nood op nieuw binnen de eigen deur was. De zee is tegen Nederland in woede gezeten! De dijken slaan weg, en waar ze niet wijken, schijnt het water, door den wind opgeroept, er over en rekt zich, verraderlijk naar de Polders, de woningen en 't vee dat in huiverende en ordeloze hudden driftig door de boeren wordt opgejaagd, langs den dijkring naar veiliger plekken, naar zandheweltjes en binnen de kerken.

Het eiland Marken, een groot deel van Noord-Holland, 't Eemland, één geworden met de Zuider zee, talloze stuks vee verdrinken, huizen werden op zij gelegd, of zonken in elkaander, en sloten bewoners, ter dood, op binnen hun eens zoo veilige muren.....

En uit vele richtingen beangtigend nieuws. En aldoo slept de noodshok; want het water dreigt aldoo verder.....

Zoo laren we onze kranten berichten in eindeloze ontroering, kolkmen na elkander.....

En jaar van de bitterste ellende heeft ons zeer verhand. Zelfs de dood in het eigen huis heeft een deel van zijn angel verloren en toch konden wij die berichten niet met de gewone dofhed lezen. Een gevoel van groot medelijden, van innige sympathie hebben wij gevoeld met al desen, en met het land zelf dat een uur van ernstigen nood heeft beleefd. Wij waren zoo gewoon geraakt Holland te zien in het teeken der volsterkte veiligheid, Holland te vinden in eene rust, die ons in oogenblikken van panie bijna tot ergernis werd. De orkanen van Yaer en vuur, welke over bijna geheel Europa loeien, het angstgeschrei, dat wij uit ons eigen vaderland ononderbroken te hooren kregen, het kwam alles stil liggen voor zijn grenzen.

De weiden en velden gaven al wat ze geven konden; de zee was mild en de bevolking verhoogde zich in ongertoeerd wezaren. En het was voor ons zelf in dagen van ontspanning, een weelde der oogen om langs havens en waterwegen, te zien hoe Holland in een strijd van eenwen de zee had gebreideld, de zee Holland's liefde.

Maar de zee is ook Holland's smacht, als de zee woert wordt, onder den slag van den wind, haar quilligen

en dwaren ruter. En het zal nog tientallen van jaren in de droevige gehougenis blijven van Nederland, hoe half Januari 1916 de zee hare wet en werken heeft verbroken, en het land verwoert, zooals zij het niet meer deed sedert bijna honderd jaar, sedert de groote doorbraak van 1825.....

Altijd heeft België zich byzonder meegewoelig getoond voor de rampen, welke andere volken hebben geteisterd en altijd stond het voraan met zijn rijgerigheid om te benigen waar nood was. Eilaas, nu zijn we zelf geworden tot een Lazarus onder de volkeren! Maar wij herinneren ons, bij deze omstandigheid, met bijzondere levendigheid, hoe honderdduizenden van onze landgenooten op deren gastvryen bodem een hulprijke hand hebben gevonden. Wij zonden zoo gaarne met onze wenschen alle kwaad hebben gekeerd van dit land, maar nu het niet kon, voelden wij onze dankbaarheid vertederd tot 't innigste medelijden.

En als helpen van buiten welkom is dan zullen wij gelukkig wezen met alleen onze vrienden tot mildheid op te waken, maar zullen gaarne uit onze geringe middelen den spanning van de arme we-duwe leggen in de hand van onze broeders in nood.

Intusschen wenschen wij, dat de beproefde stieken zich zoo gauw mogelijk van deren slag mogen herstellen, dat haare bewoners het zeemanswaardig "hictoret-emergo" indachtig, met het praechtige zelfvertrouwen dat 't Hollandsche volk steeds heeft gekenmerkt, de zee weer spoedig haar borstvering zullen geven, aan het land zyn vruchtbaarheid en aan het schip zyn zeilen! Want aan de zee zal Holland, zoolang het Holland blijft, niet vergaan. Hou zee! De zee is Uw vrijheid, de zee is Uw rijkdom, de zee is Uw beste beschermer, Holland! Vergeef haare het tijdelijk kwaad; zij vooral is uw blijvende vriend (uit Vrij België) Frans Van Cauwelaert.

VLOEIBARE LUCHT (VERVOLG).

De methode die door de bovengesemde phypici gebruikt werd bestond nu hierin, dat steeds uitgegaan werd van de samendrukking en de vloeibarmaking van een voodamig gas waarvan de kritische temperatuur, door gewone middelen, bv. ijskoud water, kon bereikt worden. Indien men het vloeibaar gemaakte gas dan onder lagen druk liet verdampen en zich dus tot een groot volume liet uitzetten, dan verkreeg men eene eerste temperatuurverlaging welke gebruikt werd om een tweede gas vloeibaar te maken, dit tweede op dezelfde manier

voor een derde ene. Die wijze van werken brengt zulke groote moeijeligheden en onkosten mede dat hare aanwending in de praktijk buitengesloten is.

Eene meer geahikte methode is die waarbij men het riel uitzettende gas arbeid laat verrichten, waar door het warmte verliest. Siemens en Schroy verkregen hier het eerste patent op, later in Duitschland Limde.

Changeren wij bij den lezer geen voldoende kennis der thermodynamica mogen verwondersellen om de werking van de door deze phypici gebruikte toestellen te begrijpen, zullen wij er niet nader op ingaan en liever overgaan tot het vermelden van eenige eigenschappen en toepassingen van vloeibare lucht alomede van eenige proeven die er mede te nemen zijn.

Changeren een gas, dus ook lucht, slechts vloeibaar kan gemaakt worden onder zijne kritische temperatuur, tal een vloeibaar gemaakt gas, dat veruromd wordt, onder het zijne kritische temperatuur bereikt in gasvorm overgaan.

Daar nu de kritische temperatuur van lucht zeer laag is, nu veel lager dan de temperaturen die zich in den dampkring voordoen, kan men haare met evenals koolleur, welke kritische temperatuur (33°C) hooger is dan de gemiddelde temperatuur van de omgeving - in stalen flesschen onder druk bewaren en verenden; deed men dit dan ten spoedig alle vloeibare lucht verdampt zijn en misschien de stalen flesch al gesprongen.

Men heeft vloeibare lucht aangewend tot springstoffen, o. a. bij den Semplentunmel. Bij den Nordelijken tunnelling was eene machine van Linde opgesteld die dagelijks 150 K.G. vloeibare lucht leverde. Juist als bij dynamietpatronen, welke men papierhulzen met klei, die met petroleum vermengd was en leyde te dan in twee of drie vloeibare lucht, eodoo zij daarmede gedrenkt waren werden zij snel in boogaten gebracht en door eene electrische vonk ontstoken. Wanneer de patronen niet weigerden, was de uitwerking geweldig. Deze springstof "oxyliquet", genaamd ovetrest bij eene juiste mengverhouding de meest brisante springstoffen. Verder is het interessant, dat deze dus veruomte springstof hare werking slechts ongeveer 15 minuten behoudt, namelijk slechts eodoo lang als de verdamping van de door de stof opgenomen vloeibare lucht duurt. Men is daardoor gewoondraakt de springstof steeds op de plaats zelf te veruomte, doch dit heeft anderzijds het voordeel, dat een bewaaren niet noodig en dus misbruik of gevaar door behandeling van onbewegden buitengesloten is

(wordt vervolgd)

DE TOESTAND

De belangrijkste gebeurtenis der week is het tooneelstukje in Montenegro. - Wat is er gebeurd? - Tot nog toe weet er niemand iets over. - Op het oogenblik dat iedereen zich de overgave, tracht te verklaren van het kleine heldhaftig koninkrijk, alle verrachtende omstandigheden te diens verdediging inroepen hoort men plotselings dat alle onderhandelingen afgebroken zijn en dat het vorstenhuis over Italië naar Frankrijk vlucht. - De graaf Cissa had zich reeds in de Hongaarsche kamerzitting over de groote overwinning der Keizerlijke legers uitgelaten; de vijandelijke pers had het over de zwakheid en de oneenigheden bij de bondgenooten enz. enz. - Te Berlijn en te Weenen werden de bannieren, buiten gehaald en feestlijken op touw geret; maar bittere ontgoocheling alles liep op niet uit. - De heldhaftige heden der Montenegrijnen heropgewekt door de ontkerende voorwaarden der Vereenigde Keizerrijken, hebben den dood boven de vernedering verkiezend, dapper weg de wapens heropgevat. - De Balkanstaten behouden ons meer dergelijke verrassingen voor.

Zouden de Duitsch-Bulgaarsche krijgsmachten meer zuidwaarts, er toe besluiten, het versterkte kamp van Salonika aan te vallen? - Het mag stellig een jelle bedreiging voor het verkeer Duitschland-Turkije heeten, en dat zij graag zouden zien verdwynen, maar het zal hun heel wat kosten; in elk geval zijn het de 200,000 Bulgaren verzameld bij Dobruja, en de 50,000 Duitschers te Monastir vergaard (inlichting uit Italiaansche bron) niet, die in staat zijn de ontzaglijke lijnen; door de bondgenooten niet gesak in een bij uitstek tot verdediging geschikt land gevormd, door te breken. - Daartoe zijn hun tabrijke moeilijk te verkrijgen versterkingen nodig nu de Prussen door hun aanvallend optreden in Bukovina verschillende Oostenrijksche-Duitsche legers = deelingen tot zich trekken. - Zou dit de reden zijn van de vertraging veroorzaakt aan den luide, aangekondigden aanval van voor enkele maanden, ofwel, wacht men soms op 200,000 Oostenrijkers die beproeven de 15,000 Montenegrijnen klein te krijgen. - Of is het al weer bluff? - En de expeditie in Egypte? - Ongetwijfeld insgelijks, bluff. - De Duitse bladen laten niet naar berichten als volgende de wereld in te zenden.

Djemat Pacha de bevelhebber van het expeditiekorps in Egypte is afdeeling generaal genoemd. 300,000 manschappen zijn vergaard voor de volgende expeditie enz. -

Dat Djemat Pacha niet aarzelde zich op weg te begeven met zijn 300,000 manschappen. - Zou niet zal de zoner hem dezin tocht in het woestijn-zand niet meer toelaten. -

Bovendien wachten de Engelsch-Australische en Boersche regimenten met ongeduld op hem, en hebben hem een schitterend onthaal voorbereid, en zullen zelfs enkele Japanesche kruisers van de partij zijn. -

Maar, wat ook de bladen beweren, Djemat Pacha zal er niet in slagen het beruchte expeditiekorps in te richten! - Geen middelen manschappen te

binden. - Op het Kankabus-front is het onmogelijk troepen weg te trekken; want de Prussen behaalen daar zoo pas, nog een verpletterende zegepraal en vervolgen hunne vijanden tot binnen de vuren van de versterkingen Extrerisum. - In Mesopotamie roept men om versterkingen, want de Engelsch-Indische troepen staan klaar om hunne te Stout-El-Amara opgesloten vrienden te ontsen, en de Prussen in Perse vooruitgaand, zijn thans op tien dagrijzen afstand van Bagdad. - Waarlijk, Djemat Pacha weet geen raad, zij zou wel enkele Duitschers aan de zijde van de Turken willen om deze krijgsverrichtingen te wegen, maar de eerste die uit Berlijn te Konstantinopel aankwam, was ledig. - In stede van soldaten aan te brengen kwam hij bevoorradings halen voor de uitgehongerden van het Dentschland über alles. - Gevolg van misrekeningen in de uitreiking schijnt er gebrek aan groenten te komen. - Zoo werd het brood-rantsoen reeds verminderd en om hun ongeduld te stillen, dreigt Engeland nog het bloec te perenzen. - Wat gaan de vrouwen uit Berlijn en uit andere groote steden zeggen? -

L. D.

IETS OVER GETALLEN-AFSTANDEN-SNELHEDEN. ENZ.

De lezer schrikke niet, ik wil hem geene drooge en vervelende opsomming van getallen voorleggen; nog minder hem verplichten tot het doorloopen van lange kolommen cijfers, waar hij niets aan heeft en die alleen dienen als flaterij of als slaapverwekkend middel. Ik wil hem alleen een klein gedeelte geven van die grootheden, van die snelheden die ieder min of meer ontwikkeld mensch moet kennen; namelijk van dezen die in betrekking staan tot de aarde die wij bewonen de zon, de maan, de planeten, de sterren enz.

Dat onze aarde een hemellichaam is, dat eenieder wel bekend is; ook dat zij ongeveer de gedaante van een rond kogel heeft. Maar niet zo algemeen bekend is de samenstelling van ons zonnestelsel.

Onder het woord zonnestelsel verstaat men: de zon in alle hemellichamen die haar in eene afgeschoten baan omringen, hetzij onmiddadijk als de planeten en de kometen, of door middel van de planeten om dewelke zij zich bewegen zoals de satellieten bij de maan.

De banen zijn cirkels of keeringen in wier middenpunt de zon staat.

Est het zonnestelsel behoren ook de zomen van vliegen de sterren, daar zij eveneens de wetten der beweging volgen zij staan in zekere verwantschap met de kometen en worden evenals deze, slechts van tijd tot tijd zichtbaar.

De zon behoort tot de vaste sterren; zij bestaat uit eene vruig-vlaeibare massa, die natrium, ijzer, nikkel enz. dezelfde grondstoffen dus waarmede onze aarde is samengesteld, in gasvormigen toestand bevat.

De zon, evenals de aarde wentelt zich om hare as. Zij heeft daartoe een tijdsbestek noodig van 25 dagen en 10 uren. De zon is ongeveer 150,000,000 kilometers van de aard verwijderd, dat is 400 maal verder van de maan. Deze afstand is zoo groot, dat een op aarde

afgeschoten kanonkogel 10 jaren zou noodig hebben, om bij steeds gelijkblijvende snelheid, de zon te bereiken. Het licht dat is eene seconde 300,000 kilometers aflegt, heeft 8 minuten noodig om van de zon op de aarde te komen. Hare doorsnede heeft een middellijn van ongeveer 1,400,000 kilometers 't zij 108 maal de middellijn van de doorsnede der aarde. Hare omvang of volume bedraagt ongeveer 650,000,000,000,000,000 kubieke meters 't zij 1,250,000 maal den omvang der aarde.

Zij is 6 millioen maal grooter dan de maan, en ongeveer 650 maal zoo groot als alle planeten te samen.

Voegen wij daarbij dat een gewicht van 1 kilogr op onze aarde, op de zon overgebracht 27 kilogr wegen zou, daar hare aantrekkingskracht 27 maal grooter is, dus zou een man van 80 kilo op de aarde, er op de zon 2160 wegen. De warmte die de zon uitstraalt is zoo groot dat zij eene yslaag van 10 meters dikte zou doen smelten indien al hare stralen de aarde bereikten.

Zooals alle vaste sterren, beweegt ook de zon zich om een middenpunt, in hare beweging al de planeten en kometen van haar stelsel medeleepend. Dit middenpunt moet op een onmeetbaren afstand van de zon gelegen zijn, als men beschouwt welke groote afstanden er reeds liggen tusschen de verschillende planeten van ons zonnestelsel.

wordt vervolgd.

BRIEVEN AAN AMARYLLIS

Het verwondert mij zeer, nog geen antwoord ontvangen te hebben op mijn laatste brief; er moet host wat host een schikking bedield worden. - Bovendien die beide letteraars, op het oogenblik dat ze de twee brieven schreven, over een weinige verstand, dan zouden ze wel bereft hebben, dat hunne woorden aanleiding gaven tot twist en onlusten... - en, zoo te handelen is niet ridderlijk. -

Maar nu, lieve, iets bijzonder ernstigs, mijn broek, ... m'n baken broek, dien ge eint. - 't is lang geleden; moei wordt er sterke in kloek. - M'n broek heeft venters zonder ruiten en dat in 't putje van den winter. - Een nieuwe vragen, zegt ge. -

Dat is bedenkelijk, Een Engelsche dame, die ik deze week ontmoette, scheen te schrikken, toen ze me zag. Schokking, riep ze. - Very shocking! - Ik hoop wel, dat ze daarmee mijn broek bedoelde. - Nu, alles komt wel recht, hoop ik 't zal eens op zeek gaan om een paar ruiten voor die venters. -

Maar, in propus, weet ge 't nieuws al? Nog niet? Welnu, Jonske, ja Jonske, doctor in Serawaksche Banggajasche en andere wihemische talen, Jonske, lid van de Club, tot bestuderen van Maasbicht met en dubbelen Bruinen, Jonske, infini, die n' groteren kerel had aan loetrwater dan 'n onden Oostendseum beebonk hetgeen

niet weinig zeggen is. - Fonske is geheel, onthouder geworden. - Het mirakel is geschied; Fonske was naar de Anti-Alcoholische tentoonstelling gaan zien. t Moet hem diep getroffen hebben, wat hij daar te zien kreeg, want hij kwam er van terug als een heel ander mensch. - Zoo heeft hij mij toch verteld. - Hij had zich ook laten inschrijven, en in den namiddag, om dit helden leit waardig te vieren bestelde hij in eenen trek 66 potten Maastrecht "Neem maar eentje mee," riep hij mij toe "t mag er van af, nu dat ik toch niet meer uitga, en onthouder geworden ben. Nu liefste Ameyllis, sluit ik daarmee "m" n' brief, ik hoop binnenkort een antwoordje van U te ontvangen. -
Uw trouwe
R

NATIONALE BOND VOOR BELGISCHE SOLDATEN

Op aanvraag, om den Belgische geïnterneerden toe te laten met hunne familie in briefwisseling te komen (familie die in België verblijft) heeft de administratie der hollandsche posten ons jaantwoord dat zij in spijts al hare welwillendheid zegen ons op dat punt geen voldoening kan bekomen. - Zij heeft ons aangeraden langs diplomatischen weg onderhandelingen aan te knoopen. - Het komitee bedankt hartelijk de vele leden die post-regels gegeven hebben ten voordeele van het werk. - De noodlijdenden van den oorlog. - Wij ontvangen graag alles wat onzer gereformeerde kameraden kan van dienst zijn. - Voor alle inlichtingen wende men zich tot den Sekretaris: G. Moore. bar. 2. kamp I. Zeist.

GESPREKKEN MET DEN DWAZEN JONGELING

Tusschen de twee kampen stond hij. - Van verre zag ik hem met zyn armen zwaaien; dan keek hij weer met open mond naar de aanplakshutten, en begon opnieuw te zwaaien en te ruiwen, zóó dat de omstanders hem vast en zeker voor een gek moesten aarvien. - Ik dacht toch ook, ik mag t nu wel zeggen, dat hem plots de hersens waren losgeschud, en liep er naar toe en trok hem mee naar zyn kamertje. Daar begon hij te lachen, zenuwachtig hoog, en boer uit: "Hebt ge't gezien dat briefje: ----- die oproep tot doodgaan? Die kerels willen ons nu effen af gek maken! - Kom nu, moeten wij treuren omdat onze broeders aan den Yzer slaans. - Zijn zij droef en Sikkenerig, en doen zij niets dan brommen!?! - Jekingen hunne brieven niet van blijheid en uitloppende levenslust! En toch, ginder waart de dood, en belooft hem voortdurend. - Elke uur kan't him beurt zyn; elke stond kan de stond zyn waarop het vreeslijkste lyden in hunn vercheure de en verbrande lichamen kan aanvangen. - Mogen wij dus niet eens lachen! - O die dwaze ruykijkers die bekommerd zyn om de "Opinion publique"! Sluit ze op die menschen! ze worden gewaardijkt met hun droefheid als redmiddel! - Wat zeggen die spelbrochers dan wel van feesten ten voordeele van dit of dat! - Ellendige kortzichtigheid van zure rieden en uitgedroogde levensvreugd! Laat ze se:

nikken en luister eens naar mij: - Weet ge wat se eerst in België moeten doen om't hand zyn ge- woon nitricht weer te gessen, met zyn normale leven?! - Weet ge't niet?! - Baden zult ge't nooit herel! - Neen! zei ik, dat weet ik niet. - Wel! de kermissen terug inrichten! niets meer dan dat! - Vreugde bijetten! En het doet den handel draaien! De brewer en de slager, de schilder en de behanger, de naaister en de kleermaker, de banketbakker en de kruidenier; allen vinden er winst en welder bij. Laat de tafels kraken onder't gewicht der gebraden, en de zov pinkelen in de purpore-roemers; laat de muriek spelen en de blijde blonde jeugd dwaarrelen in roes-bringenden dans tot se't leed vergeten: laat de glazen en de luidjes blinken dat de bloemde oudjes schudde-lachen en hopen op nog lange jaren blij leven. - En zullen dan de kreupelen en de blinden gedwemd worden, eeuwig te blijven droomen in hunn stoel; eeuwig te denken aan't somber verleden! May de vreugde van voldane plicht niet tot hoar recht komen! - Ik ben voor de vreugde, den zang en de folijt, en ik kom er voor uit
A.V.

HET VERLOF

Wat het verlof betreft, zullen wij de geïnterneerden in 3 klassen verdeelen: 1. die uitgaan, 2. die niet uitgaan, 3. die nooit uitgingen. - De onder-officieren, enkele militaire bedienden in het kamp, se gekundden wier gezin hier verloft, gaan meermalen in de week uit; dit zyn de gelukkigigen. - De 2: reeks bestaat uit onder-officieren, korporalsen soldaten die voorheen een verlofpar besaten (en wode kaart. - De ontvluchting van een hunner collega's heeft aanleiding gegeven tot het berooven van hunne vrijheid. - De leeraren der Werschool zyn in dit geval (2 collega's). - De 3: reeks, de talrykste, omdat al diegenen, welke in een tydruimte van haast 16 maanden nooit uitgingen. De 1: vreesen op iederen stond zich hunne gunstete kin ontbrekken. - De twee overigen knagen aan hunne ruisten, de karakters verbitteren, de menschen zelf versuffen. - De uitbrey van dese dwang maatregelen zal wonder twyfel de be. gde uitkomst wesen! - Hij zal ongetwyfeld de sekte, de woede die in de harten der Belgen grommen,

hetzedelijk en stoffelyk medel dat er gevolg van is, verrechtvaardigen en wettigen! - Men wil slechts in Holland den mensch, die maar op ontsnappen zint, bewaken. - Liver de granaten, het schroot, de dood-dan een dag langer in dese galie te verblijven, denkt hy. - Macht het verblyf in dit kamp drayelij en zij zult het aantal schildwachters, rijswachters, politiebiedendepatroeljes kunnen verminderen. - De geïnterneerde smakt naar ruinate, naar vrijheid, in de straf van wie ook het misbruik; maar, om's hemelswiel! laat die reeds zoo lang beproefde vaders, die niets meer van vrouw of kroost afroeten, in vrijheid wandelen!
Larbo

BERICHT

DE VENTER ZAL DINSDAG 2 EN WOENSDAG 3 IN DE LOODSEN KOMEN OM HET ABONNEMENTSGELD TE INNEN VOOR DE MAAND FEBRUARI
MEN ABONNEERT ZICH ALLE DAGEN VAN 9^u TOT 11^u TEN BU REELE VAN HET BLAD

HET ITALIAANSCH FRONT

TOONEELZAAL KAMP II
VOORDRACHT DOOR LT BEYENS OP 26 JANUARITE ZUUR
Dere, tot in de minste byzonderheden doordachte, voordracht veranschouwelykte en kenschetste nitste: kund de moeilykheden van de krygsverrichtingen op het oorlogstooneel. - Na een bondige bespreking van de diplomatieke onderhandelingen en een schets in grote lijnen van het Italiaansche leger, bestudeerde de spreker opvolgenlyk de Italiaansche aanvallen op de vijf fronten van het 550 Km. lange slagveld. a Onre aandacht werd gevestigd op de bewaren, die een offensief door bergachtige terreinen wier hoogte verschilt van 1500 m tot 3000 m hun, belemmert. - Wy werden gerustgesteld omtrent den uitbrey van een strijd, dien de Italianen met een wetenschappelyker stelsel en met onthutsende wiskrachten hebben aangevat.

MILITAIRE BESPREKING

WOENSDAG 2de FEBRUARI - TOONEELZAAL KAMP II - 2 u.
L^r CAMBRON
Over het Artillerie stelsel (materieel) met liltbedden

MEETING

Alle Zondagen om 3 ure in het lokaal "LEGER DES HEILS"
HAVIK - AMERSFOORT. VOORDRACHT door Madame ALICE JURRITSMA

BELGISCH HUIS

GEHOUDENDOOR MEUR. DAEL
MOSSELEN MET GEBAKKEN AARDAPPELEN VAN AF 10 CENT
DINERS DEN GEHEELEN DAG VAN AF 45 CENT
NIEUWSTRAAT N° 7. DEN HOF.

VLAAMSCH TOONEEL

OPVOERING VAN "FREULEKEN"

De grondslag van alle goede kunst is frischheid en natuurlijkheid. Welnu, frisch en natuurlijk is H.L. Roelwants' drie bedrijvige komedie "Freuleken", ontzagweerdig. Daarnaast heeft de schrijver maakt een zakkewijsvorming van de psychologische draden, vrijwel een technische volkomenheid weten te bereiken. Het is een toneelstuk, waarom de laatste eelt en maar waarheid geteekend zijn.

De opvoering op de planken van onzen komposchouwburg heeft er een triomfstuk van gemaakt.

Baron van Averling heeft drie kinderen: Job, Frans en Florentine. Job moet, wegens luiheid in de beenen, op een rolstoel vervoerd worden. De godwin en onbeweeglijkheid heeft er stellig toe bijgedragen van hem een nuchteren beoordelaar der zaken, gebeurtenis dingen te maken. Frans is een Duitsch student, die met pijnlijke regelmatigheid door de maand valt en blijft maar beter de kunst van het boemelen dan die van het studeren verstaat. Florentine, het 17-jarige freuleken, is een lieve en toch knetterige persoonlijkheid, waarin voornamelijk de behoefte om te helpen en te steunen spreekt. Zij wil haar te vroeg gestorven moeder, de welbekende der omgeving Jaber door kunstenaarshand gemaxeld pbrretwij op den achterwand ontwaren, ter waardig mogelijk opvoeren.

Inkunt van Aerschot, een vriend des huizes, is een heet-koetlik mens, een rijk natuur, die melken een grooten invloed heeft op vrouwenkarakers. Dit blijkt bij Muelche, de meid, zelfs bij tante Honnette, de 40-jarige adellijke dame, maar ook bij Freuleken. Waar het met de eerste, een vrijwel onschuldig spel gold en met de tweede bij een even onschuldig gekochteker blijft, daer wordt het achter met freuleken hoop en angst voor haar wilt. Frans spreekt de afde, en hij weet die in meeslepnde bewoendingen uit te drücken.

Ook freuleken gaat dol van hem houden, maar nu heeft het dat zij toevallig zijn spel met eifelche ontdekt. Met haar jeugdij gemwed en rechtgeaarden, en niet zij daaraan de verbeding van haat reiner. Heft des korporen. Doch de hiel eel helen en, bij het vallen van het doch, heeft men de overtuiging dat Frans en freuleken later nu een gekochte, hantspaar eillen worden, dank bij de onbluik waarheid van hun wederzijdsche liefde en dank zij ook de eelbeweijde bemoeijng van den klagerenden Job.

De drie bedrijven op een veld, af in het Geldersche landhuis "Ronde", in 1779. Dit was voor ons V. toneelstuk de juiste gelegenheid om een too vor-achtige toneelschijking te ontwerpen en met de allepruchtigste kostuums van het tydperk uit te pakken.

De mannenfiguren zijn ongedwongen en voornam, de vrouwenfiguren allelicht. Een fyn en rijkelyk in se ongedwacht, dat by elke nieuwe verschijning als een bewonderend gemotspel door het pulchert gader.

Freuleken (A. Verecke) is wel de adellijke (o)chter van grondige ontwikkeling, met gaven van hoofd en hart,

duidelijk een hestallus, Verecke geeft geheel de illusie der vrouwelijke Beminnelijkheid, onder den vleek der vereefelijking.

Conte Honnette (A. Van Duelen) is bij uitsok de womanerams, opgevoert met konventioneel begrippen ontrent goeden form en hoofke menieren, alleen haar hilt grotkend in de Maryoke hiel-ke.

Van Duelen's spel laat die vormdyke lefthigheid en de uicivie-leschaving tot in fynst bijzonderheden uitkomen.

Muelche is een vasescht natuurkind. Onze vriend Aerschot heeft in deze rol een holfje naar zijn hand. Zijn vlot en levendig spel, flinke zetten en braverleke mimiek ontlokken als het ware onbedwelijke lachbuien aan het pulchert.

Ook de mannenrollen zijn in goede handen. F. Lestedy als Frans van Aerschot, welft de bewondering om zijn wel overduet en uiterwicht spel. Hij handelt van levenslust. Zijn opgewekte geest en kreffend uitbed- dumsvennigen, zijn warmhatty temperament en ge- dultide lorkaid, die echter in weenlykheid novit ober de schreef quet, komen alle hunderissen te boven.

Een lugre partij heeft ook E. Demul in de rol van Job, den korpale. Cooveel zijn uitbeding van den ge- wild-drogen, nuchteren beoordelaar, al die van den liefhebbers hader staat boven allen lof. En waar hij in een plotelinge opwelling zijn lang verholen onwt uitpreekt, niet als andere henderen te kormen gaan en kormen om deama zijn innig bedroefd iusef ter lieflyk te troosten en haar opnieuw onjuhtelyk te maken voor Frans' goneyenheit, daer perst hij de hromen uit de organ van de hoeschouwers.

Gen slotte moeten wij hulde brengen aan de H.H. Tuuwert en Verbeij, die onderscheidenlyk de rollen van baron van Averling en zijn toon drens met het noodig beleed vertolkten.

Het geheel, trouwens, is een meesterstuk van samen- spel. Geen onwendlyk worden essentie noch verhoudingen van het welf ontvriecht en aldus wordt een harmonie- velle eenheid bereikt, die zelfs beroepsorkisten met al- tijd weten te veroverenlyken.

Na het einde van elk bedrijf gaf de propulle taal door stormachtige toeguching en haar opgetoyen be- redenheid te kormen. Ook bij zijn van vkeemij, dat de vertooringen van "FREULEKEN", voorgeed de faun van ons halmach Cooneel hebben gvestigd!

Chic

Sedert de rijke koopman Poudrak in Griekenland een paleis gehocht heeft, sluit hij zijne brieven aan zijn vrienden met de woorden: Groeten van paleis tot huis.

Weinige menschen maken valsche geld, goed geld maakt echter vele valsche menschen.

Voor " te vroeg, is hulp genoeg; Maar geen baat is voor " te laat."

- VOOR 'T NOTEKRACKERSBOEKJE -

In eene Belgische restauratie.

Berocher Leher een abus Kellner, Ik hele halfs- lever besteld en je brengt me halfsleder.

Van het exercitieplein.

Onderofficier, die een level verkeerd heeft over- gebracht: "Kerel, als jouw schedel eens openbaar, kan het geheele kamp stroorakken vullen.

Het is wijshied te gemeten van de kleine genoegens die men heeft. Waarom toch zijn leven verbitteren door angst en vrees?

Er is overeenkomst tusschen vele groote daden en smakelijke spijzen. Als men nist hoe ze klaargemaakt zijn zou men er niet veel niee ophelben.

UIT EEN ROMAN

Boeken zijn dikwijls als boomen, hoe meer bladen, hoe minder licht.

De jeugd vraagt voorschot op het geluk; onderdan vergenoegt zich met de lente.

Moed levenslust zijn voorwaarden voor eene geronde opwatting van het leven.

LUXE BROOD EN BANKETBAKKERIJ
= DE GULDEN KORENAAR =
ALLERHANDE SOORTEN BELGISCH BROOD
EN GEBAK
AANBEVELEND
H. KONING EN ZONEN
ARNHEMSCHESTRAAT 24. BELGISCH
TEL. 91 AMERSFOORT. PERSONEEL

GOIFFEURSALON
ROMMIEE FERNAND
BIJ DE KEUKEN DER JAGERS TE VOET
..... KAMP 11

TE HUREN

TE HUREN

FOTOGRAFIE
L.B.J. SERRE
KAMP 1
UTRECHTSCHEWEG 48
AMERSFOORT
BELGISCH PERSONEEL
VERSCHILLENDE WERKEN
MATIGE PRIJZEN - VERZORGD WERK

DE PRAKTISCHE LEERGANGEN VAN
LITHOGRAPHIE - BOEKBINDEN - SCHILDERS
BEHANGERS - STOFFEERDERS
HEBBEN PLAATS IN EEN DAARTOE GESCHIKT WERKHUIS, WAAR DE LEERLINGEN IN STAAT GESTELD WORDEN WERKEN VAN ALLE AARD UIT TE VOEREN. ZICHTEWENDEN TOT DE AFDEELING VERSIERENDE KUNSTEN DER WERKSCHOOL

OUD-HOLLANDSCH PROEFLOKAAL
- HET KAPELHUIS -
TEVENS RESTAURANT
DIVERSE BIEREN
JAC. KEMPEN
HOEK L.V. KERKHOF, AMERSFOORT.

WILT GIE EEN ARTISTIEK PORTRET
HEBBEN RICHT U TOT
PHOTO FRANÇAISE
KAMP 11 (BIJ RESTAURANT)
WERK UITGEVOERD DOOR EEN GEINTERNEERDE
J. VAN WEERT - PHOTOGRAPHE
RUE DELA MONTAGNE 51, BRUSSEL

..... LANDBOUWERS
DENK ERAAN NA DEN OORLOG DAT DE DRA-
NEERBUIZEN VAN DE TUILERIES D'HAVINNES
BIJ DOORNIK, DE BESTE ZIJN.
VRAAG ZE BIJ ALLE ERNISTIGE HANDELAARS
OF BIJ GEBREK ERAAN, AANDEN ALGEM.
VERTEGENWOORDIGER VOOR BELGIE EN HOLLAND
R. STEYAERT BOGAERDSTRAAT TE
THOUROUT (W. VL.)

HORLOGERIE
J. SPEULSTRA
KAMPSTRAAT-13-
ATELIER VOOR REPARATIEN
GOEDE EN ZORGVULDIGE BEHANDELING
UWER HORLOGES

WEST-FLANDRIA VAARTKAAL TE
ROESELAERE
FABRIEK VAN CEMENTPANNEN - TEGELS
BUIZEN-ENZ. POMPUTTEN-WATERBARKEN-
VERGAARBARKEN - CITERNEN EN AALPUTTEN
IN GEWAPEND BETON (SYSTEME MONIER)
DÉPÔTS IN THOUROUT EN IN DIXMUDE
BIJ JÉROME CATTART
BESTUURDER RAYM. STEYAERT
BOGAERDSTRAAT - THOUROUT